

Monumentnummer*: 521009

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr 82727/35

Woonplaats* Eethen
Gemeente* Altena
Provincie* Noord-Brabant

Locatiennaam Eethen
Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* Aalburg
Sectie* C
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 467

Omschrijving**

Inleiding

Aan de noordelijke zijde van de Kleibergsestraat gelegen voormalige GEMEENTEHUIS van Eethen, in 1938 ontworpen door architect S.J. van Embden (1904-) in zuivere Delftse Schoolstijl. De representatieve functie van het gebouw wordt benadrukt door de hoge, voorname bouwmassa, de aan de traditionele Hollandse huizenbouw ontleende elementen als het zadeldak tussen tuitgevels, de ingang met bordestrap en de kruiskozijnen, alsmede door diverse bijzondere decoratieve onderdelen, zoals de bordesbalustrade, de sluitsteen met gemeentewapen boven de hoofdingang en de windkap op de schoorsteen. Ir. Samuel Josua van Embden behoort tot de bekendere architecten van de Delftse School. Zijn ontwerp voor het gemeentehuis van Eethen genoot bekendheid omdat het in 1941 werd opgenomen in de tentoonstelling "Nederland bouwt in baksteen 1800-1940", gehouden in het Museum Boymans te Rotterdam (26 juli - 15 november 1941), catalogus blz.26, afb. 152.

Het gemeentehuis van Eethen functioneerde tot 1973. Thans wordt het particulier bewoond. Het pand is in vrij gave staat bewaard gebleven.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het voormalige gemeentehuis heeft een samengestelde plattegrond en bestaat uit twee rechthoekige bouwdelen. Links bevindt zich een drielaags rechthoekig bouwdeel met een zadeldak met de nokrichting evenwijdig aan de voorgevel. De onderverdieping is door het oplopende niveau aan de voorzijde slechts als souterrainverdieping herkenbaar. Op de rechter zijgevel sluit een smaller rechthoekig bouwdeel aan, dat twee bouwlagen telt en een zadeldak heeft, dat haaks op de zijgevel van de hoofdbouw aansluit. De onderverdieping van dit bouwdeel bevat een garage. De daken zijn gedekt met gesmoorde oud Hollandse pannen. Op het hoofddak een bakstenen schoorsteen met forse windkap, bekroond door een ijzeren rad en de beeltenis van Sint Martinus. De gevels zijn gemetseld in baksteen in Vlaams verband. De zijtopgevels hebben naar opzij uitkragende bakstenen schouders met natuurstenen dekplaten en worden bekroond door een bakstenen hals met dekplaat. Voorts bakstenen vlechtingen. De vensters hebben merendeels halfsteens segmentbogen, in de eerste bouwlaag bakstenen lekdorpels en in de tweede bouwlaag kunststenen lekdorpels. De voorgevel van de hoofdbouw sluit aan de bovenzijde af met een geprofileerde segmentbooglijst. De gevel is asymmetrisch van indeling en bevat in het linker gedeelte de hoofdingang met bakstenen bordestrap, waarop een smeedijzeren balustrade is geplaatst, waarin het jaartal 1939 is verwerkt. In de voorzijde van de bordestrap een getoogd keldervenster. De hoofdentree bestaat uit een getoogd kozijn met dubbele houten deur met ruitvormige panelen, gevat binnen geblokte bakstenen pilasters en een tweesteens segmentboog met forse gebeeldhouwde sluitsteen, waarop het gemeentewapen is afgebeeld (in twee kwartieren een rad, in de andere twee Sint Martinus). Aan weerszijden van de ingang een klein getoogd venster. Boven de ingang bevindt zich in de bovenste bouwlaag een sterk uitspringend getoogd kruiskozijn. Oorspronkelijk was onder dit venster een vlaggenstok bevestigd. Het rechter deel van de gevel bevat in de onderverdieping vier kleine getoogde keldervensters. In de bouwlaag hierboven bevinden zich twee getoogde vensters met zesruits valramen en in de bovenste bouwlaag twee vensters met kruiskozijnen, dubbele vierruits beneden- en bovenramen. In de voorgevel van de aanbouw bevinden zich drie hoog geplaatste rechthoekige vensters met vierruits ramen en ijzeren raambeschermers. In de plint een getoogd venster. De rechter zijgevel van de hoofdbouw is grotendeels blind uitgevoerd. In de rechter zijgevel van de aanbouw beneden een dubbele houten garagedeur onder een steens segmentboog. In de zolderverdieping een oculusvenster met 6-ruits raam. Op deze gevel sluiten twee muren aan, die de oprit naar de garage flankeren.

De linker zijgevel van de hoofdbouw heeft in de onderverdieping links een kozijn met deur. In de bouwlaag daarboven een viertal kleine getoogde vensters en in de bovenste bouwlaag twee grote vensters met 9-ruits ramen.

Het voormalige raadhuis is gesitueerd in een ruime tuin met diverse markante groenelementen, waaronder aan de straatzijde een meidoornhaag. Ten westen van het gebouw bevindt zich in de tuin een oorlogsmonument.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde vanwege de oorspronkelijke functie als gemeentehuis van Eethen, die het tot 1973 heeft gehad. Het herinnert hiermee aan een belangrijke periode in de geschiedenis van het dorp Eethen. Het pand heeft architectuurhistorische waarde als zeer goed en gaaf voorbeeld van een klein overheidsgebouw uit het tweede kwart van de 20ste eeuw, vormgegeven volgens de stijlprincipes van de Delftse School, die in het ontwerp op zeer overtuigende wijze tot uitdrukking komen. Voorts van belang als goed en reeds in het verleden gewaardeerd voorbeeld van het oeuvre van de bekende architect S.J. van Embden, die voor de verspreiding van de Delftse School-vormtaal in de regio van betekenis is geweest. Voorts kunsthistorische waarde vanwege de stijlzuiverheid in de toegepaste Delftse Schoolvormgeving en vanwege de verschillende decoratieve elementen (onder meer ijzeren ornamentiek). Het object met omringende groenelementen heeft ensemblewaarden wegens de situering, een karakteristiek onderdeel vormende van de bebouwing aan de Kleibergestraat en de aansluiting van de Raadhuisstraat. Het gebouw is op monumentale en prominente wijze in de zichtas van laatstgenoemde straat geplaatst en heeft aldus

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een hoge situationele waarde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Bestuursgebouw en onderd

Functie

Tuin

Gemeentehuis